

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobce **Z. D.**, bytem M. T., N. S. 521/2, zast. Ing. Václavem Sarajem, daňovým poradcem, se sídlem Moravská Třebová, Nerudova 18, proti žalovanému **Generálnímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Praha 1, Lazarská 15/7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.12.2011, č.j. 32980/11-3121-010728, takto:

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 12.12.2011, č.j. 32980/11-3121-010728, žalovaný zamítl odvolání žalobce podané proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Hradci Králové (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 7.9.2011, č.j. 4506/11-1100-601319, kterým byla zamítnuta žalobcova žádost o obnovu řízení, ukončeného pravomocným rozhodnutím finančního ředitelství ze dne 28.1.2009, č.j. 49/09-1100-601319, ve věci dodatečného doměření daně z příjmů fyzických osob.

V úvodu odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný popsal postup finančních orgánů a soudů, které se zabývaly doměřením daně z příjmů žalobci za zdaňovací období roku 2004. Uvedl, že finanční úřad v Moravské Třebové (dále jen „správce daně“) dodatečným platebním výměrem ze dne 11.7.2007, č.j. 27739/07/265970/2873, doměřil žalobci daň z příjmů fyzických osob za rok 2004 ve výši 31.584,- Kč, když vyloučil z daňových nákladů úroky uhrazené z meziúvěru a z úvěru ze stavebního spoření na bytové potřeby, neboť žalobce neprokázal, že v roce 2004 užíval nemovitost k trvalému bydlení.

Odvolání žalobce finanční ředitelství zamítlo svým rozhodnutím ze dne 23.1.2008, č.j. 631/08-1100-601319. Podané žalobě Krajský soud v Hradci Králové vyhověl a citované rozhodnutí svým rozsudkem ze dne 21.7.2008, č.j. 31 Ca 60/2008-20, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalobu proti novému rozhodnutí finančního ředitelství, vydanému dne 28.1.2009 pod č.j. 49/09-1100-601319, krajský soud svým rozhodnutím ze dne 24.9.2010, č.j. 31 Ca 46/2009-22, zamítl. Žalobce se nedomohl jeho změny ani podanou kasační stížností u Nejvyššího správního soudu.

Dále pak žalovaný popsal průběh řízení o žádosti o obnovu řízení, které proběhlo před finančním ředitelstvím. Uvedl, že žalobce dne 8.6.2011 požádal o obnovu řízení, kterou odůvodnil tím, že ho v dubnu 2011 navštívil Ing. J. S., a nabídl dosvědčit skutečnosti, které by mohly ovlivnit výši jeho daňové povinnosti. Konkrétně mohl potvrdit, že mu pomáhal při vyklízení nemovitosti a jejím zajištění, navezl mu dřevo na otop do krbu, navštěvoval ho a věděl, že žalobce svítil petrolejovou lampou, vodu skladoval v 50l barelech a vařil na propanbutanovém vařiči, který mu navrhovaný svědek sám zapůjčil.

Rozhodnutím ze dne 7.9.2011, č.j. 4506/11-1100-601319, finanční ředitelství zamítlo návrh žalobce na obnovu řízení s tím, že důvody, kterými žalobce svoji žádost zdůvodnil, nesplňují podmínky dané daňovým řádem. V průběhu celého řízení o vyměření daně i v průběhu řízení o žalobě i kasační stížnosti, která proběhla před krajským a Nejvyšším správním soudem, měl žalobce možnost navrhnout výslech jakéhokoliv svědka, pokud byl přesvědčen, že by mu jeho výpověď pomohla unést důkazní břemeno. Nejednalo se proto o nový důkaz, o kterém žalobce neměl povědomost a který nemohl za řízení uplatnit.

Žalovaný reagoval i na jednotlivé odvolací námitky. Uvedl, že povolení nebo nařízení obnovy řízení podle § 117 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu v platném znění (dále jen „daňový řád“) nezahrnuje důsledky časově omezené lidské paměti. Nezohledňuje ani to, že žalobce nyní tvrzené skutečnosti zapomněl. Pokud mu někdo pomáhal v tvrzeném rozsahu, byla to skutečnost, o které žalobce v době řízení věděl. Jestliže ji neuvedl, musí nést následky. Dle žalovaného se nejedná o novou skutečnost, která nemohla být bez zavinění žalobce nebo správce daně uplatněna již dříve v řízení a mohla mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí, jak požaduje ust. § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Neznalost právních předpisů, neinformovanost žalobce nebo časově omezená kapacita lidské paměti nemůže být důvodem obnovy.

Podle žalovaného posoudilo finanční ředitelství žádost o obnovu v souladu s platnými právními předpisy a v odůvodnění se vypořádalo se všemi důvody, uplatněnými v žádosti o obnovu.

Ve včas podané žalobě žalobce popsal průběh řízení o návrhu na obnovu řízení, konstatoval ust. § 117 daňového řádu a tvrdil, že existuje jeho zřejmá spojitost s ust. § 85 téhož zákona, upravujícím daňovou kontrolu. Podle posledně citovaného ustanovení dbá správce daně, aby všechna tvrzení nebo jiné okolnosti s tím související a vztahující se k jednomu daňovému řízení, vedla ke správnému zjištění a stanovení daně. Z toho vyplývá, že daň musí být vždy a v kterémkoliv okamžiku zjištěna a vyměřena správně. V souladu s ust. § 148 daňového řádu je lhůta pro stanovení daně ukončena uplynutím 10 let od jejího počátku, a v tom období musí být daň zjištěna a vyměřena, a to i ve prospěch daňového subjektu. To znamená, že v kterémkoliv reálném čase tohoto období nesmí být krácen žalobce na svých právech. Nesplněním těchto zákonem vymezených podmínek by byla porušena základní pravidla právního státu, neboť každé takto vydané rozhodnutí, za podmínek tvrzených jenom žalovaným, by bylo „doživotně neměnné“.

Žalobce proto namítal, že rozhodnutí žalovaného je nesprávné, nezákonné, daň v předchozím řízení byla stanovena a vyměřena nesprávně. V rámci obnovy řízení musí být vyslechnut navržený svědek, který potvrdí trvalé bydliště žalobce v předmětné nemovitosti v daném čase a daň následně stanovena a vyměřena správně. V opačném případě by došlo k porušení Listiny základních práv a svobod a ústavního pořádku ČR.

Žalobce taky označil za mylné zdůvodnění žalovaného, že mohl výslech svědka nárokovat i v řízení o podané správní žalobě a v řízení kasační stížnosti. Tvrdil, že nemohl, a odkázal na ust. § 52 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), podle kterého v přezkumném řízení soud přezkouvává předešlý proběhlý stav bez toho, že by mohl toto řízení doplňovat

Dále žalobce uvedl, že žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí přejímá z předešlých daňových řízení pouze irelevantní a polovičaté informace, vedoucí k jeho prospěchu. Jako příklad uvedl tvrzení žalovaného, že žalobce získal předmětnou nemovitost v dražbě jako objekt k podnikání, i když se jednalo o dům obytný, o čemž svědčí i údaje na listu vlastnictví, který mohl mít žalovaný k dispozici při vydání svého rozhodnutí.

Žalobce poukázal i na svědectví svých rodičů, kteří jeho trvalé bydlení v předmětné nemovitosti potvrdili. Pokud bylo označeno za ne zcela věrohodné upozornil, že právní terminologie takový termín nezná a je dle žalobce zcela scestné, že musí nést následky toho, že svědka neuvedl dříve a nejednalo se o novou skutečnost. Tvrdil, že každé nové svědectví v kterémkoliv čase a daném intervalu deseti let, vedoucí ke správnému stanovení a vyměření daně, je opodstatněné, oprávněné a nutné. Pokud by tak nebylo, pak by v současné době nešlo přezkoumávat a obnovovat řízení, kde docházelo k daňovým únikům a to

jednoduchým odůvodněním, že „správní orgán musí nést následky za to, že dříve daň chybně stanovil a vyměřil“.

Navrhl proto zrušení rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 29.6.2012. V jeho úvodu opět popsal rozhodnutí finančních orgánů a soudů ve věci doměření daně z příjmů za rok 2004 a postup finančního ředitelství a žalovaného v řízení o návrhu na obnovu řízení.

Setrval na závěru, že výslech navrženého svědka Ing. J. S. nelze uznat za skutečnost, kterou má na mysli ust. § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu. V této souvislosti odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozhodnutích 2 Afs 149/2005 a 4 Afs 151/2005. Skutečnost, že žalobce neznal adresu svědka nebo jeho důraz na omezenou kapacitu paměti nemohou být dle žalovaného důvody k povolení obnovy řízení.

Žalovaný znovu zdůraznil, že v průběhu původního řízení žalobce neprokázal, že v roce 2004 v předmětné nemovitosti trvale bydlel. Zejména poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu v této věci, v němž konstatoval, že žalobce nepředložil žádný důkaz, kterým by prokázal, že mu k uspokojení životních potřeb postačila voda donesená v kanystru, že topil dřevem a elektřinu vyráběl pomocí agregátu. Vyslovil názor, že žalobce musel být srozuměn s tím, že ho bude stíhat důkazní břemeno, pokud s takto neobvyklým způsobem užívání objektu hodlá spojit snížení základu daně. Žalovaný poukázal i na to, že Nejvyšší správní soud potvrdil i způsob hodnocení svědeckých výpovědí rodičů žalobce, starosty obce Útěchov a sousedky rodičů žalobce.

Žalovaný se vyjádřil i k odkazu žalobce na ust. § 85 daňového řádu a práva žalobce na správné vyměření daně kdykoliv do uplynutí desetileté lhůty. Zdůraznil, že důkazní břemeno leží na žalobci a v souladu s argumentací Nejvyššího správního soudu měl žalobce svá tvrzení podložit, pokud chtěl dosáhnout snížení daně. Okolnosti svědčící o důvodnosti návrhu na povolení obnovy musí být dle požadavku vysloveného v ust. § 118 odst. 3 daňového řádu uvedeny již v návrhu na obnovu řízení.

Podle žalovaného není důvodná ani další námitka žalobce, že nemohl v předešlých řízeních navrhnout výslech svědka. Tvrzení, že tomu bránilo ust. § 52 s.ř.s. ze znění tohoto ustanovení nevyplývá. Dle něho soud rozhodne, které z navržených důkazů provede. To potvrzuje i ust. § 77 s.ř.s., podle kterého soud může zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem. To plyne dle žalovaného i z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Afs 35/2009-97 a 5 Afs 147/2004-97, z nichž citoval.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s.ř.s.. Učinil tak bez nařízení

jednání dle § 51 odst. 1 citovaného zákona, když žalobce i žalovaný dali k takovému postupu výslovný souhlas. O věci pak usoudil následovně.

Průběh řízení ve věci žádosti o obnovu řízení, jak ho popsali žalobce v žalobě i žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí a jak byl shora podán, odpovídá obsahu správního spisu. Spor mezi účastníky je veden o to, zda finanční ředitelství a žalovaný jako odvolací orgán postupovali v souladu se zákonem, když dospěli shodně k závěru, že pro povolení obnovy řízení nebyly splněny podmínky dané v § 117 daňového řádu.

V úvodu pokládá krajský soud za nutné zdůraznit, že v řízení o návrhu na povolení obnovy se krajský soud nemůže zabývat tím, zda v předchozím řízení byla daň stanovena a vyměřena nesprávně ani reagovat na žalobní námitky týkající se hodnocení důkazů v předchozím řízení shromážděným. V řízení o povolení obnovy totiž finanční ředitelství a následně i žalovaný nezkoumali a ani zkoumat neměli, zda rozhodnutí vydané v původním daňovém řízení je v souladu se zákonem nebo zda rozhodnutí předchází úplné zjištění skutkového stavu věci. Mohli pouze zkoumat, zda byly pro povolení obnovy řízení splněny podmínky taxativně vymezené v ust. § 117 odst. 1 daňového řádu. Krajský soud proto ponechává bez povšimnutí námitku žalobce, že žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí přejímá z předešlých daňových řízení pouze irelevantní a polovičaté informace, vedoucí k jeho prospěchu, např. že žalobce získal předmětnou nemovitost v dražbě jako objekt k podnikání, i když se jednalo o dům obytný. Nebude se zabývat ani hodnocením svědectví rodičů žalobce ohledně jeho tvrzení o trvalém bydlení v předmětné nemovitosti. Hodnocení důkazů shromážděných v řízení o vyměření daně bylo podrobeno přezkumu krajským soudem, Nejvyšším správním soudem ke kasační stížnosti a konečně i Ústavním soudem k podané ústavní stížnosti.

Jak ze shora uvedeného vyplývá, bylo v daném případě povinností krajského soudu pouze posoudit, zda vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí, jak stanoví § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu. V této souvislosti pokládá krajský soud za účelné připomenout, že jednou z obecných záruk právní jistoty je nezměnitelnost a závaznost rozhodnutí, které nabylo právní moci. Pravidlem tedy je, že náprava rozhodnutí se zjednává užitím řádných opravných prostředků, směřujících proti nepravomocným rozhodnutím. Výjimkou z tohoto pravidla jsou opravné prostředky, které lze podat i po právní moci rozhodnutí, pokud nastaly tak závažné okolnosti, které zpochybňují správnost a zákonnost rozhodnutí, takže zájem na právní jistotě tomuto zájmu ustupuje. Takový průlom představuje právě institut obnovy řízení. Jeho použití je však omezeno podmínkami, za kterých lze obnovu nařídit a které jsou uvedeny v § 117 odst. 1 daňového řádu. Tím krajský soud reaguje zejména na námitku žalobce, že je povinností správce daně, s ohledem na ust. § 85 daňového řádu, vždy v reálném čase správně stanovit daňovou povinnost. Tak by správce daně postupoval, pokud by byla obnova řízení povolena. Tehdy by nový předložený důkaz, navrženou svědeckou výpověď, musel hodnotit i v kontextu důkazů shromážděných v původním řízení. Nelze ale přisvědčit žalobci, že by se touto zásadou, vyslovenou v § 85

daňového řádu, mělo řídit finanční ředitelství případně žalovaný již v řízení o návrhu na povolení obnovy řízení.

Důvody pro povolení obnovy daňového řízení jsou vymezeny v § 117 odst. 1 daňového řádu. Žalobce tvrdil, že byly splněny podmínky dané pod písm. a) citovaného ustanovení, tedy že vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí.

Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 6.12.2006, č.j. 1 Afs 36/2006-86, *„pojem „nové skutečnosti“ je nutno chápat tak, že může jít jen o skutečnosti v době rozhodování již existující, které nově vyšly najevo a v době rozhodování i přes svoji existenci nebyly žalobci ani správci daně známy, a proto nemohly být žádným způsobem využity“.*

Žalobcem navržený důkaz výsledkem svědka, který měl v rozhodné době žalobce do objektu stěhovat, zajišťovat mu věci potřebné k bydlení v tomto objektu a následně ho v něm i navštěvovat, je dle názoru krajského soudu nutno posoudit jako skutečnost, která objektivně existovala, žalobce o ní věděl a pokud by vyvinul dostatečné úsilí směřující k objasnění všech rozhodných skutečností, mohl a měl ji uplatnit již v původním řízení o stanovení daně. Pokud si žalobce pouze na tento důkaz nevzpomněl, není důvodem podřaditelným pod zákonem stanovené podmínky pro povolení obnovy řízení. Správce daně zahájil u žalobce daňovou kontrolu daně z příjmů fyzických osob za rok 2004 dne 17.1.2007, a jak vyplývá z protokolu sepsaného před správcem daně, byl žalobce dne 6.6.2007 seznámen se stanoviskem správce daně ohledně odpočtu úroků z úvěru a meziúvěru ze stavebního spoření od základu daně. Správce daně provedl všechny žalobcem navržené důkazy, které v době od zahájení daňové kontroly, až do ukončení řízení před správními orgány, tj. do dne vydání druhého rozhodnutí odvolacího orgánu, tj. do 28.1.2009, navrhl. Tato doba byla dostatečná na to, aby žalobce, pokud by k probíhajícímu řízení přistupoval se vši vážností, si na svědka upamatoval a jeho výslech navrhl.

Pokud žalobce polemizoval s názorem žalovaného, že mohl výslech svědka nárokovat v řízení o podané správní žalobě a kasační stížnosti a odkazoval na ust. § 52 s.ř.s., jde jen o teoretickou otázku, která nemá vliv na závěry přijaté ohledně žádosti o obnovu řízení. Není třeba k ní zaujímat názor, neboť žalobce, dle svého tvrzení, od něhož se odvíjejí i lhůty pro podání návrhu na obnovu řízení, se o důkazu, kterého se dovolává (výslech svědka Ing. J. S.), údajně dozvěděl až v dubnu roku 2011, tedy v době, kdy již ve věci vyměření daně z příjmů za rok 2004 pravomocně rozhodl Nejvyšší správní soud a nakonec i Ústavní soud, který usnesením ze dne 20.1.2011, III. ÚS 3534/10, odmítl žalobcem podanou ústavní stížnost.

Z důvodů výše uvedených neshledal krajský soud žalobu důvodnou a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení před krajským soudem žalobce úspěch neměl, žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval a krajský soud ani nezjistil, že by mu nějaké takové náklady vznikly. Vzhledem k tomu bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V Hradci Králové dne 28. února 2013

Mgr. Marie Kocourková, v. r.
předsedkyně senátu